

7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

7.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι δαπάνες υλοποίησης των επιχειρηματικών σχεδίων θεωρούνται επιλέξιμες εφόσον:

- εμπίπτουν στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών,
- είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και συνάδουν με τους ΚΑΔ επένδυσης,
- περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα,
- πραγματοποιούνται εντός επιλέξιμης χρονικής περιόδου,
- είναι νόμιμες και κανονικές,
- διενεργούνται με βάση την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ήτοι σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας,
- τεκμηριώνονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και παραστατικά, όπως αυτά προβλέπονται από την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία,
- λογιστικοποιούνται κατάλληλα.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης ή της συμμόρφωσης του επιχειρηματικού σχεδίου με τις τυπικές προϋποθέσεις της Δράσης όπως αναφέρονται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ-ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.

Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επιχειρηματικού σχεδίου, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.

A/A	Κατηγορία Δαπάνης	Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό/ποσό στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επιχειρηματικού σχεδίου	Είδος δαπάνης
1	Δαπάνες προσωπικού	15.000€/1 ΕΜΕ (έως 45.000€ και μέχρι 3 ΕΜΕ)	Προσαύξηση 20% του ποσοστού ενίσχυσης (από 80% σε 100%) εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες πρόσληψης προσωπικού (τουλάχιστον 1 ΕΜΕ). Η επίτευξη του στόχου ελέγχεται κατά την πιστοποίηση.
2	Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	έως 30% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού αθροιστικά με την κατηγορία 3 και την κατηγορία 6	Με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 65 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021)
3	Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο	έως 30% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού αθροιστικά με την κατηγορία 2 και την κατηγορία 6	Με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 65 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021)
4	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	έως 5.000€. Σύνταξη και παρακολούθηση επιχειρηματικού σχεδίου έως 2.000€	
5	Λειτουργικές Δαπάνες	Έως 70 % του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	
6	Δαπάνες Λογισμικού	έως 30% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού αθροιστικά με την κατηγορία 2 και την κατηγορία 3	
7	Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης	Έως 4.000 €. Δημιουργία/κατασκευή νέας ιστοσελίδας έως 2.500 €	
8	Έμμεσες Δαπάνες (π.χ. δαπάνες ηλεκτρισμού, σταθερής και κινητής επαγγελματικής τηλεφωνίας, ύδρευσης, θέρμανσης, λοιπές κοινόχρηστες δαπάνες)	7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ του Επιχειρηματικού Σχεδίου. Άρθρο 54, Καν. 1060/2021)

7.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΗΣ

Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών είναι:

1. Δαπάνες προσωπικού

Εφόσον επιλεγεί η συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης η ένταση ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20%, από 80% σε 100%. Εφόσον κατά την τελική πιστοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, για το οποίο προβλεπόταν ποσοστό επιχορήγησης 100%, λόγω πρόσληψης προσωπικού (τουλάχιστον 1 ΕΜΕ), διαπιστωθεί μη επίτευξη του στόχου (τουλάχιστον 1 ΕΜΕ), τότε αναπροσαρμόζεται το ποσοστό επιχορήγησης όλων των επιλέξιμων δαπανών σε 80%.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υλοποίηση τουλάχιστον μίας (1) ΕΜΕ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης. Επίσης κατά την ημερομηνία πρόσληψης του εργαζόμενου θα πρέπει να είναι σε ισχύ το Δελτίο ανεργίας από την Δ.ΥΠ.Α του/της νεοπροσλαμβανόμενου/ης της Δράσης ή βεβαίωση από την ΔΥΠΑ ότι είναι εγγεγραμμένος/η στα μητρώα ανέργων.

Περιλαμβάνει τις δαπάνες μισθοδοσίας του/των νέου/νέων εργαζομένου/νων (η νέα πρόσληψη δύναται να πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία έναρξης της επιχείρησης). Συγκεκριμένα, στο μισθολογικό κόστος περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές (εργαζόμενου και εργοδότη) σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc bonus).

Προκειμένου να είναι επιλέξιμο το μισθολογικό κόστος, θα πρέπει να έχουν εξοφληθεί οι καθαρές

αποδοχές του εργαζόμενου και να έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές (εργαζόμενου και εργοδότη) καθώς και να έχει αποδοθεί ο αντίστοιχος φόρος μισθωτών υπηρεσιών, όπως επίσης και ό,τι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας.

Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν μόνο οι ως άνω καθαρές αποδοχές, υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του, την οποία και εξυπηρετεί.

Η δαπάνη της ΝΘΕ (νέας θέσης εργασίας) δεν είναι επιλέξιμη εφόσον ο εργαζόμενος είναι σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) με τον εργοδότη. Σε περίπτωση νομικού προσώπου, η εν λόγω προϋπόθεση ισχύει για όλους τους εταίρους/μετόχους.

Η νέα θέση εργασίας (ΝΘΕ) σε καμία περίπτωση δε μπορεί να αφορά σε εταίρο της επιχορηγούμενης επιχείρησης (π.χ. το μισθολογικό κόστος εταίρου ΚΟΙΝΣΕΠ δε μπορεί να επιχορηγηθεί ως ΝΘΕ στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης).

Εξετάζεται επίσης η τήρηση των κατώτατων ορίων αμοιβών και το εύλογο του μισθολογικού κόστους. Σε περίπτωση που κατά την πιστοποίηση της εν λόγω δαπάνης διαπιστωθεί μη τήρηση των κατώτατων ορίων αμοιβών ή μη εύλογο μισθολογικό κόστος, θα γίνεται αναπροσαρμογή της.

Το κόστος της ΝΘΕ θα πρέπει να είναι εύλογο και ανάλογο με το χρόνο απασχόλησης. Το κόστος αυτό δε μπορεί να ξεπεράσει τις 15.000€ ανά ΕΜΕ και η διάρκεια συμπλήρωσης της μιας ΕΜΕ πρέπει να είναι συνεχής και μπορεί να εκτείνεται μέχρι και τη μέγιστη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου όπως ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση.

Επισημαίνεται ότι:

- Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία).
- Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.
- Δαπάνες στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- η διάρκεια συμπλήρωσης της μιας ΕΜΕ δύναται να μην είναι συνεχής στις παρακάτω περιπτώσεις όπου θα αποδεικνύεται:
 - καταγγελία σύμβασης εργασίας λόγω συνταξιοδότησης,
 - καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου (πριν τη λήξη της) που οφείλεται σε σπουδαίο λόγο που αφορά στον εργαζόμενο (μήνυση για αξιόποινη πράξη)
 - λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου
 - φυλάκιση και ο θάνατος
 - οικειοθελής αποχώρηση που δεν λογίζεται ως καταγγελία σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν.4488/2017.

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας 1 «Μισθολογικό κόστος για νέα/ες θέση/εις (ΝΘΕ)» είναι έως 15.000€/1 ΕΜΕ (έως 45.000€ και μέχρι 3 ΕΜΕ). Για τον υπολογισμό των ΕΜΕ, ο ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Σημειώνεται ότι, Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ) θεωρείται η πλήρης απασχόληση για διάστημα 1 έτους, δηλαδή η συμπλήρωση 40 ωρών εβδομαδιαίως για 12 μήνες από ένα άτομο πλήρους απασχόλησης ή από περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης κατά το ίδιο διάστημα.

2. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την αγορά εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης και οι δαπάνες για την χρηματοδοτική μίσθωση (finance leasing) εξοπλισμού με την προϋπόθεση ότι είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούριος, αμεταχειρίστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.

Η προμήθεια μεταφορικού μέσου της κατηγορίας είναι επιλέξιμη υπό τους ακόλουθους περιορισμούς:

- Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι καινούργιο, αμεταχειρίστο, στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Το μεταφορικό μέσο να είναι:
 - είτε επαγγελματικής χρήσης
 - είτε μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για την μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών
- Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης μεταφορικών μέσων θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 27 «Χρηματοδοτική μίσθωση» της με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027».
- Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη που αφορά σε αγορά για επιβατικά οχήματα
- Δεν είναι επιλέξιμη η κατηγορία αυτή για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

Επισημαίνεται ότι το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας δαπανών 2 «Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων» είναι έως 30% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του Επιχειρηματικού Σχεδίου αθροιστικά με την κατηγορία δαπανών 3 «Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο» και την κατηγορία δαπανών 6 «Δαπάνες Λογισμικού».

3. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες που περιλαμβάνουν το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης. Οι εργασίες που περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή ενδεικτικά είναι:

- κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων (καθώς και των βοηθητικών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου). Επίσης περιλαμβάνονται οι κτιριακές κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.

Όλες οι εργασίες πρέπει να είναι νόμιμες και να συνοδεύονται από τις αντίστοιχες άδειες (Άδεια Μικρής Κλίμακας ή Βεβαίωση απαλλαγής του άρθ.30 του Ν.4495/17).

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας δαπανών 3 «Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο» είναι έως 30% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του Επιχειρηματικού Σχεδίου αθροιστικά με την κατηγορία δαπανών 2 «Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων» και την κατηγορία δαπανών 6 «Δαπάνες Λογισμικού».

4. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δαπάνες λογιστικής υποστήριξης και σύνταξης, υποβολής, παρακολούθησης επιχειρηματικού σχεδίου. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι εξυπηρετούν τη

δραστηριότητα της επιχείρησης. Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας δαπανών 4 «Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών» είναι 5.000€. Ειδικά η αμοιβή για τη σύνταξη, υποβολή και παρακολούθηση του προτεινόμενου επιχειρηματικού σχεδίου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 2.000€.

5. Λειτουργικές Δαπάνες

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας 5 «Λειτουργικές Δαπάνες» είναι έως 70% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του Επιχειρηματικού Σχεδίου. Περιλαμβάνει το κόστος ενοικίων του τόπου υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, τα αναλώσιμα και τις ασφαλιστικές εισφορές του δικαιούχου. Η επιχείρηση θα πρέπει να λειτουργεί σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο, ο οποίος αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία και διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας και του οποίου δεν γίνεται με οποιοδήποτε τρόπο χρήση ως κατοικία (κύριας ή δευτερεύουσας).

Οι δαπάνες ενοικίου δεν είναι επιλέξιμες εφόσον ο μισθωτής είναι σύζυγος ή συγγενής έως και 2^{ου} βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) με τον εκμισθωτή. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος/μισθωτής είναι νομικό πρόσωπο, ο εν λόγω περιορισμός ισχύει για όλους τους εταίρους/ μετόχους της επιχείρησης. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση που ο εκμισθωτής είναι νομικό πρόσωπο, ο εν λόγω περιορισμός καταλαμβάνει και όλους τους εταίρους/μετόχους (φυσικά πρόσωπα) του εκμισθωτή σε σχέση με το δικαιούχο/μισθωτή (είτε ως φυσικά πρόσωπα, είτε ως εταίροι/μέτοχοι του νομικού προσώπου).

Το χαρτόσημο αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη. Ωστόσο, σε περίπτωση που η δαπάνη του ενοικίου δεν συμπεριλαμβάνει το χαρτόσημο, δεν επηρεάζεται η επιλεξιμότητα της δαπάνης ενοικίου. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται πλήρως τα οριζόμενα από την εκάστοτε ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Η περίοδος επιλεξιμότητας του Επιχειρηματικού Σχεδίου θα πρέπει να καλύπτεται από μισθωτήριο συμβόλαιο εν ισχύ (σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει Απόδειξη Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας από το taxinet).

Το μισθωτήριο συμβόλαιο θα πρέπει:

- να είναι σε ισχύ και με διάρκεια η οποία να καλύπτει τουλάχιστον την περίοδο υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου,
- η χρήση του μισθίου να είναι αποκλειστικά και μόνο επαγγελματική.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι προκειμένου να δηλωθούν δαπάνες που αφορούν στο ενοίκιο, θα πρέπει να υφίσταται νόμιμη μίσθωση η οποία θα πρέπει να έχει συναφθεί σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει και τη διάρκειά της.

Επισημαίνεται ότι **δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων**. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.

Περιλαμβάνονται δαπάνες προμήθειας αναλώσιμων υλικών που θα χρησιμοποιήσει η επιχείρηση και οι οποίες έχουν άμεση σχέση με τη λειτουργία της, καθώς και δαπάνες προμήθειας πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική διαδικασία (αφορά επιχειρήσεις με μεταποιητική δραστηριότητα). Βιβλία απαραίτητα για την άσκηση της επιστημονικής δραστηριότητας συμπεριλαμβάνονται στη συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες αναλωσίμων για τις οποίες η αναγκαιότητα απόκτησής τους, δε συνάδει με το επίπεδο υλικοτεχνικής υποδομής του δικαιούχου και με τη φύση του επιχειρηματικού σχεδίου.

Ακόμη περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στις ασφαλιστικές εισφορές του επιχειρηματία και των εταίρων/μετόχων σε περίπτωση σύστασης νομικού προσώπου (στον κύριο φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης) αποκλειστικά και μόνο για την περίοδο επιλεξιμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου. Η δαπάνη προηγούμενων οφειλών στον ασφαλιστικό φορέα δεν μπορεί να καλυφθεί από τη παρούσα πρόσκληση. Διευκρινίζεται ότι οι ασφαλιστικές εισφορές που δύναται να πιστοποιηθούν θα πρέπει να είναι βεβαιωμένες και εκκαθαρισμένες, με βάση τα καθαρά φορολογητέα αποτελέσματα του προηγούμενου φορολογικού έτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 4387/2016, όπως ισχύει.

Σε περίπτωση που σε ενδιάμεσο αίτημα επαλήθευσης δαπανών, περιλαμβάνονται ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες δεν έχουν εκκαθαριστεί με βάση τα καθαρά φορολογητέα αποτελέσματα του προηγούμενου φορολογικού έτους, αυτές θα πιστοποιούνται μέχρι του ελάχιστου ποσού ασφαλιστικών εισφορών, όπως αυτό καθορίζεται ανά κατηγορία ασφαλισμένων σύμφωνα με το Ν. 4387/2016, όπως ισχύει. Σε κάθε περίπτωση στο τελικό αίτημα επαλήθευσης δαπανών, θα πρέπει να περιλαμβάνονται μόνο οριστικά βεβαιωμένες και εκκαθαρισμένες ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα καθαρά φορολογητέα αποτελέσματα του εκάστοτε προηγούμενου φορολογικού έτους. Για τις ασφαλιστικές εισφορές των εταιριών/μετόχων θα πρέπει αυτές να έχουν εξοφληθεί από τον λογαριασμό της εταιρείας και όχι από τους ατομικούς τους λογαριασμούς.

6. Δαπάνες Λογισμικού

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια λογισμικού, στην εγκατάσταση, καθώς και στην παραμετροποίηση αυτού, υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το προμηθευόμενο λογισμικό είναι καινούριο και η επιχείρηση είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα - και να επιδέχεται αποσβέσεων.
- Το κόστος αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού είναι επιλέξιμο μόνο όταν περιλαμβάνεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.
- Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

Στα παραδοτέα υλοποίησης θα πρέπει να είναι σαφής ο τρόπος παροχής της άδειας χρήσης λογισμικού, π.χ. ανά όνομα/ ταυτόχρονο χρήστη, ανά εξυπηρετητή/ CPU κ.λπ. Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα για τον υπολογισμό των επενδυτικών δαπανών, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση
- β) πρέπει να είναι αποσβεστέα
- γ) πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και
- δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ.

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας δαπανών 6 «Δαπάνες Λογισμικού» είναι έως 30% του επιχειρημένου προϋπολογισμού του Επιχειρηματικού Σχεδίου αθροιστικά με την κατηγορία δαπανών 2 «Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων» και την κατηγορία δαπανών 3 «Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο».

7. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης

Οι δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης αφορούν αποκλειστικά σε:

- Κόστος προβολής ψηφιακού διαφημιστικού μηνύματος σε τακτική βάση σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες στην Ελλάδα και σε χώρες προορισμού των προϊόντων (π.χ google ads, facebook ads,

instagram ads, youtube κ.ο.κ.)

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες ψηφιακής προβολής (π.χ email marketing, newsletter campaign, web banners, ανάπτυξη ψηφιακού υλικού διαφήμισης)
- Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπη μορφή.
- Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού.
- Οι δαπάνες που σχετίζονται με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ψηφιακής προβολής είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε εφαρμογή από την πλευρά των επιχειρήσεων των προτεινόμενων παρεμβάσεων.
- Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος για προβολή του διαφημιστικού μηνύματος σε blog, προσωπικές ιστοσελίδες
- Δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (π.χ. αγορά χρόνου σε ραδιοτηλεοπτικά/τηλεοπτικά μέσα).

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της κατηγορίας 7 «Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης» είναι 4.000€. Επισημαίνεται ότι, το κόστος του σχεδιασμού και της κατασκευής επαγγελματικής ιστοσελίδας στο πλαίσιο της προβολής και διαφήμισης της επιχείρησης, δε μπορεί να υπερβαίνει τις 2.500€. Η συγκεκριμένη δαπάνη για να θεωρηθεί επιλέξιμη θα πρέπει να:

- λειτουργεί σε τουλάχιστον 2 γλώσσες,
- λειτουργεί σε περιβάλλον κινητών συσκευών-mobile responsive,
- είναι προσβάσιμη από τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

8. Έμμεσες δαπάνες

Επισημαίνεται πως η κατηγορία δαπάνης «Έμμεσες δαπάνες» είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα, κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επιχειρηματικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με την χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 Καν. ΕΕ 1060/2021).

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου.

Ενδεικτικά μπορεί να καλύψει λοιπές λειτουργικές δαπάνες και κοινόχρηστες δαπάνες όπως δαπάνες ηλεκτρισμού, σταθερής και κινητής επαγγελματικής τηλεφωνίας, διαδικτύου, ύδρευσης, θέρμανσης, καθώς και λοιπές κοινόχρηστες δαπάνες (εξαιρουμένων όσων βαρύνουν τον ιδιοκτήτη) που αφορούν αποκλειστικά στον επαγγελματικό χώρο. Επιλέξιμοι είναι οι λογαριασμοί που εκδίδονται στην επωνυμία και στο ΑΦΜ της επιχείρησης.

Δεν είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες:

- οι τόκοι επί χρεών,
- ο ανακτήσιμος ΦΠΑ,
- αγορά γης, υποδομών, ακινήτων και γηπέδων,
- δαπάνες για εξοπλισμό, η αναγκαιότητα της απόκτησης του οποίου δε συνάδει με τη δραστηριότητα του αυτοαπασχολούμενου, π.χ. προμήθεια τριών (3) φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών ενώ απασχολεί ένα (1) άτομο, εφόσον κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επιχειρηματικού σχεδίου διαπιστωθεί υπερβάλλον εξοπλισμός σε σχέση με τη δυναμικότητα της επιχείρησης τότε θα περικόπτεται.
- αγορά εξοπλισμού, ο οποίος προορίζεται για εκμίσθωση,

- οι μελέτες.

7.3 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Για όλες τις ανωτέρω κατηγορίες δαπανών ισχύουν τα εξής:

1. Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας δαπανών, δεν είναι επιλέξιμες.
2. Για την περίπτωση τιμολογίων που είναι ξενόγλωσσα, με εξαίρεση όσα είναι στην αγγλική γλώσσα, και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, από επίσημο φορέα. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επιχειρηματικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
3. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
4. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με τον ΚΑΔ της επιχείρησης και την αίτηση χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
5. Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαραδόσης, ιδιοπαραγωγή κ.α.).
6. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο Π/Υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
7. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επιχειρηματικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές.
8. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούρια.
Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.

8. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ-ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της Δράσης ενισχύονται επιχειρηματικά σχέδια συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού από **10.000€ έως 50.000€**. Το ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται στο **80%** του προϋπολογισμού της αίτησης χρηματοδότησης και δύναται να ανέλθει στο **100% εφόσον περιλαμβάνονται δαπάνες προσωπικού τουλάχιστον 1 ΕΜΕ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ)**.

